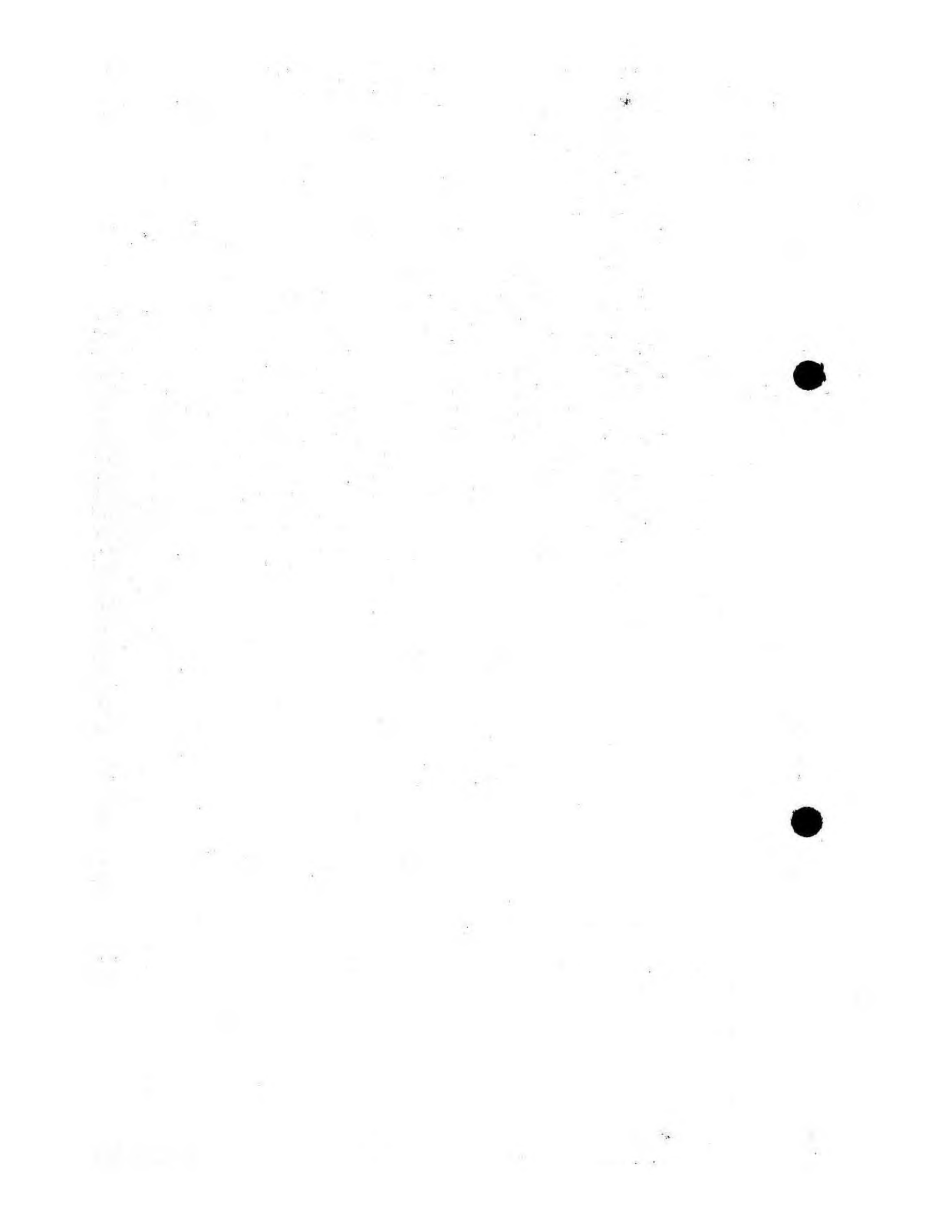

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

M Ū S O R F Ū Z E T

1983. szeptember - október hó

A füzet tartalmazza:

a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
közérdekű közleményeit.

VI. Nemzetközi Barlangi Mentési Konferencia

1983. október 2-től 8-ig Aggteleken kerül megrendezésre a VI. Nemzetközi Barlangi Mentési Konferencia. A konferencia keretében a barlangi mentés módszereiről, eszközeiről, a balesetek megelőzéséről, a barlangi mentés orvosi problémáiról, a mentőszolgálatosok kiképzéséről és egyéb, a barlangi mentéssel kapcsolatos kérdésekről és gyakorlati módszerekről nyílik nemzetközi tapasztalatszerésre lehetőség. A konferencia keretében gyakorlati bemutatókra és barlangi turákra is sor kerül.

A várhatóan magas külföldi részvételi létszámra tekintettel Magyarországról elsősorban a barlangi mentésben és biztonságtechnika oktatásában érintettek jelentkezésére számít a Szervező Bizottság.

A gyakorlati bemutatókra - az időjárástól függően - október 4-én, kedden kerül sor. Megtekintése a hazai érdekeltek számára ajánlott. Az erre érkezőknek - előzetes jelentkezés esetén - a szállás és étkezés biztosításához, a lehetőség határain belül, a Szervező Bizottság segítséget nyújt.

A konferencia összes rendezvényein való részvétel teljes költsége 2300 Ft, ami a részvételi díj mellett magában foglalja október 2-án estétől október 8-án reggelig a szállás, étkezések, a fogadáson való részvétel és kirándulás költségeit is. A jelentkezéseket a Szervező Bizottság 1983. szeptember 20-ig írásban kéri a Magyar Természetbarát Szövetség Barlang Bizottsága, 1065 Budapest, VI., Bajcsy-Zsilinszky ut 31. II. 3. címre.

Szervező Bizottság

AZ MKBT XXVIII. Vándorgyűlése
Cserszegtomaj, 1983. június 17-20.

Társulatunk hagyományos vándorgyűlésének megrendezését ez évben a Kelenföldi TE. Acheron Barlangkutató Szakosztálya vállalta.

A mostoha időjárás ellenére a résztvevők már péntek reggel gyülekeztek a cserszegtomaji iskola udvarán kialakított táborhelyen. A háromnapos rendezvénynek közel 300 /ebből 203 regisztrált/ résztvevője volt.

A hivatalos program szombaton 14 órakor kezdődött dr. Fodor István elnöki megnyitójával, majd az alábbi szakelőadások hangzottak el:

Dr. Bohn Péter: A Keszthelyi-hegység geológiai viszonyai

Kárpát József: A cserszegtomaji kutbarlangok kutatástörténete és morfológiája

Dr. Szunyogh Gábor: Kőzetmechanikai vizsgálatok a Cserszegtomaji-kutbarlangban

Ezt követően a csoportbeszámolóknak sorában 6 csoport adott számot az elmúlt év tevékenységéről, legfőbb eredményeiről /Alba Regia, KTE Acheron, KTE Myotis, Marcel Loubens, NME TDK, Papp Ferenc/.

Ez alkalommal kerültek kiosztásra a Cholnoky Jenő-pályázat díjai is /eredményét a július-augusztusi műsorfüzetben már közzétettük/.

Szombaton délelőtt a Cserszegtomaji-kutbarlangban került sor a Marcel Loubens Kupáért kiírt barlangverseny lebonyolítására. A versenyen 15 csoport mérte össze tudását és ügyességét, melyen az alábbi eredmény született:

1/ BEAC	+ 60 pont
/Bordács Péter, Csepregi István, Simon Béla/	
2/ Alba Regia	+ 18 pont
/Gyebnár János, Németh Tibor, Widermann Tibor/	
3/ VMTE Tektonik	- 1 pont
/Csernavölgyi László, Csöndör Gyula, Szabó Miklós/	

Az eredményhirdetésre és a Marcel Loubens Vándorkupa átadására az esti tábortűznél került sor.

A vándorgyűlés befejező napján ismét a csereszegtomaji kutbarlangokkal ismerkedhettek a résztvevők. A háromnapos rendezvény keretében a Csereszegtomaji-kutbarlangban 196 fő, az Acheron-kutbarlangban 81 fő tett turát.

F. N.

Lapzárta után érkezett:

A Karszt és Barlang 1982. I. számában Eszterhás István tollából, ismertető cikk jelent meg Vass Imre, a magyar barlangkutató kiemelkedő alakjának sirjáról, annak elhanyagolt állapotáról.

A szerkesztői megjegyzés alapján a VMTE Vass Imre Barlangkutató Csoport azonnal vállalta a sírkő feliratának restauráltatását és a sír folyamatos gondozását.

H I R E K

A Vértes László Barlangkutató Csoport 1983. május 20-29. között kutatótábort rendezett a Gerecse-hegységben, Pusztamaróton. A tatabányai kutatók a Förtési-fennsík kutatását kezdték meg.

A feltárás eredményeként az F-10. számú tőrben 10 m-es bontás után szabad járatot értek el, és 25 m-es mélységig sikerült lejutniuk. Itt agyagdagó akadályozta meg a továbbhaladást. A kutatás augusztusban újabb tábor alkalmával folytatódik.

Juhász Márton

A Vértes László Barlangkutató Csoport több éves eredménytelen kutatás után megtalálta a Pisznicei-zsombolyt. Ezt az üreget Vigh Gusztáv írta le 1969-ben, azóta nem sikerült azonosítani.

1983. májusában terepbejárás során sikerült rábukkanni a nehezen észrevehető barlangnyílásra. A zsomboly jelenleg 8 m mélységig járható, alját kőtörmelék alkotja. Feltárásával a terület újabb jelentős nagyságú és szépségű barlanggal gazdagodhat.

Juhász Márton

A Barlangi Mentőszolgálat 1983. június 24-26. között barlangtisztítási akciót szervezett az Alsó-hegyen.

A nyílt tura jellegű megmozdulás 40 főnyi, igen aktív résztvevője gyakorlatilag teljesen megtisztította a Meteor-barlangot, valamint a Vecsem-bükki-, az Almási-, a Széki- és a Szabó-pallagi-zsombolyokat.

Több száz méter kábel, több mázsa vasalkatrész és sok zsák különböző eredetű szemét és hulladék került így a felszínre.

Az akció keretében ki nem szállítható hulladékot átmenetileg elföldeltük, illetve befedtük.

A résztvevők jó hangulatban és baráti egységben végezték munkájukat, segítségüket ezuton is megköszönjük.

Egyuttal szeretnénk megkérni minden barlangkutatót és barlangturázót, hogy ügyeljenek a barlangok tisztaságára; amit a barlangokba bevittek, azt hozzák is ki! Jó lenne, ha megvalósulna az a gyakorlat, hogy a karbidlámpákat pvc-zacskókba tisztítanak és a karbidport a felszínre vinnék. Rendkívül elcsúfítják a barlangokat a karbidfoltokkal és eltávolításuk csaknem lehetetlen feladat.

A Barlangi Mentőszolgálat a későbbiekben rendszeresen fog szervezni barlangtisztítási akciókat, melyre minden segíteni szándékozó barlangkutatót előre is szeretettel hívunk.

Taródi Péter

x x x

Értesítjük a Tagságot, hogy a Társulat irodája 1983. szeptember 16-ig Fleck Nóra szabadsága idején zárva van. Ügyelet kedden és csütörtökön 8-17, illetve szerdán 17-19 óra között lesz.

Titkárság

F E L H I V Á S

Az MTSZ és az MKBT az OKTH anyagi és erkölcsi támogatásával "A magyar speleológiai oktatási rendszer" keretén belül többlépcsős tanfolyamot szervez.

Az oktatási rendszer fő célja az, hogy a szervezett magyar barlangjáróknak és barlangkutatóknak olyan oktatási-továbbképzési lehetőséget teremtsen, ahol mindenki képzettségének, gyakorlottságának és a barlangjárással-barlangkutatással kapcsolatos terveinek megfelelő /tovább/képzésben részesülhet.

Az egyes tanfolyamok az alábbiak:

1. Barlangjáró /alapfoku/ tanfolyam

A leendő barlangkutató /barlangjáró/ számára az első olyan oktatási forma, melyben az alapvető barlangjárói /és minimális barlangkutatói/ ismereteket bárki megszerezheti.

E tanfolyam keretében a csoportok önállóan is megszervezhetik tagjaik képzését. Központi tanfolyam 1983. szeptember 15-től Budapesten indul. Központi vizsgáztatási lehetőséget október-november során biztosítunk az érdeklődőknek.

2. Barlangjáró /biztonságtechnikai/ tanfolyam

A gyakorlott barlangjárók számára a nehezebb barlangok bejárásához szükséges biztonsági és technikai ismeretek megszerzésére szolgáló tanfolyam. Feltétele az 1. sz. tanfolyam elvégzése.

Az első tanfolyam 1983 novemberében indul.

3. Barlangi turavezetői tanfolyam

A tanfolyamot azon kellő barlangjáró gyakorlattal rendelkező barlangjáróknak tartjuk, akik barlangi turákat kívánnak vezetni. Feltétele a 2. sz. tanfolyam elvégzése.

Az első tanfolyam 1984 tavaszán indul.

4. Barlangi kutatásvezetői tanfolyam

Kellő barlangjárói és barlangkutatói tapasztalattal rendelkező, a barlangi kutatásokat tartósan vezetni kívánó barlangkutatók számára szervezett kurzus. Feltétele a 2. sz. tanfolyam elvégzése.

Az első tanfolyam 1984 január - február során indul.

5. Barlangkutatói szaktanfolyamok

Kellő barlangkutatói tapasztalattal rendelkezők, vagy barlangkutatói érdeklődéssel és magasszintű munkával foglalkozók részére szakmai /tovább/képzést biztosító tanfolyam/csoport/.

Az első tanfolyamot - az igények felmérése után - 1984 második felében tervezzük.

6. Barlangi idegenvezetői tanfolyam

A magyarországi barlangok hivatásos idegenvezetőinek a szakmai /tovább/képzését lenne hivatott megoldani.

Általános tudnivalók

Az oktatási rendszer részletes leírását, a pontos tematikát, az 1. sz. tanfolyam vizsgakérdéseit, a részvétel és a felmentés feltételeit tartalmazó összeállítást a csoportvezetők megkapják, egyéni érdeklődők a Társulat Titkárságán beszerezhetik.

Lénárt László
az Oktatási Bizottság vezetője

Az elmúlt időszak elnökségi és választmányi üléseinek közérdekű határozatai

Elnökségi ülés 1983. május 11.

A tagdíj-csekkek előállításának költségének jelentős megnövekedése miatt /0,30 Ft-ról 5,60 Ft-ra/ az elnökség az alábbi határozatot hozta:

A Társulat visszatér a korábban érvényben levő helyszíni tagdíj-befizetéshez, továbbá

a csoportoknál összekötők útján történő tagdíj-beszedéshez, akik a Titkárságon számolnak el.

Azon vidéki csoportoknál, illetve egyéni tagoknál, ahol a fenti két módszer nem valósítható meg, a rózsaszín postai befizetési csekken lehet a tagdíjat még befizetni, feltüntetve, hogy az az MKBT tagdíjszámláját illeti.

Választmányi ülés 1983. június 7.

- 1/ A Választmány a Műszaki Bizottság új vezetőjévé Szenthe Istvánt választotta meg, és elfogadta a Bizottság munkatervét.
- 2/ Elfogadta a barlangkutató csoportok, szakbizottságok, munkabizottságok kutató-, feltáró- és feldolgozó munkájához nyújtható támogatás feltételeire vonatkozó javaslatot.
/A teljes anyagot a tuloldalán közöljük./
- 3/ Elfogadta a Társulat új nemzetközi ügyrendjét.
/A teljes ügyrendet a Műsorfüzetben szintén közzétesszük./

A barlangkutató csoportok, szakbizottságok, munkabizottságok kutató-, feltáró- és feldolgozó munkájához nyújtható támogatás feltételei

A barlangok kutatásának - feltáró és feldolgozó - elősegítése érdekében a Társulat - költségvetésében jóváhagyott keretek között - támogatást nyújthat a működő barlangkutató csoportoknak, valamilyen kutatásra egyesült MKBT tagok ad hoc bizottságának, valamint a szakbizottságok által irányított tudományos tevékenység elősegítéséhez.

A támogatás lehet pénz, a kutatáshoz szükséges eszköz, vagy szakember kiküldésének biztosítása.

A támogatás elbírálásának alapja:

- a támogatandó tevékenység jelentősége
- a támogatandó tevékenység megvalósításának biztosítékai
 - a/ az előző évi /évekbeni/ munka eredménye /jelentés, szakcikk, eredményes feltárás stb./,
 - b/ a tervezett munka személyi és eszközbeni adottságai.

A támogatásra javaslatot tehet:

- az MKBT elnökségének minden tagja, különösen a csoportokkal, szakbizottságokkal foglalkozó titkárok és elnökségi tagok, szakbizottságok, ad hoc bizottságok vezetői,
- a Cholnoky-pályázat bíráló bizottsága,
- a csoport vezetője.

A támogatásban részesült csoport munkájáról és a pénz felhasználásáról minden esetben jelentést köteles adni.

A támogatás mértékét és jellegét szükség szerint, de legfeljebb negyedéveként az előterjesztés alapján az elnökség hagyja jóvá.

**A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
nemzetközi ügyeinek rendje**

Az ügyrend a MTESZ 1972. évi közgyűlésének a nemzetközi munkával kapcsolatos alapvető határozatok és a MTESZ nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó ügyrend-tervezete alapján, az említett dokumentumokkal összhangban készült.

Az MKBT nemzetközi munkájának célja széles körű szakmai kapcsolatok kiépítése elsősorban a baráti szocialista országok, az el nem kötelezett tőkés országok, egyéb tőkés országok, valamint a fejlődő országok megfelelő célú szervezeteivel és szakembereivel, részvétel a nemzetközi szervezet: az Union International de Speleologie /UIS/ munkájában.

A nemzetközi kapcsolatok tartásában a Társulat partnerei az alábbiak:

- az UIS titkársága;
- egyes országok nemzetközi szervezetei;
- speleológiával foglalkozó tudományos intézetek;
- egyes országok regionális szervezetei, illetve olyan szervezetek, amelyek tevékenysége vagy munkaterülete nem esik egybe a nemzeti szervezettel;
- barlangkutató csoportok;
- prominens szakmai személyiségek.

Az MKBT részéről a kapcsolatok tartását és bonyolítását az alábbiak végzik:

- a Társulat titkársága;
- a kijelölt nemzeti és területi referensekből álló Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága.

1. Képviselési rend

- 1.1. A Társulatot az UIS-ben az elnök és a főtitkár képviseli. Az elnök az UIS rendes, a főtitkár a póttagja. Akadályoztatásuk esetén az elnökség jelöli ki erre az alkalomra a Társulatot képviselő helyettesét és arról az UIS-t írásban értesíti.

A tisztújító közgyűlés határozata után 15 napon belül a Társulat titkársága írásban értesíti az UIS elnökséget, hogy az elkövetkező tisztségviselő periódusban a Társulatot kik képviselik. Az értesítést a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága készíti elő és az elnök írja alá.

- 1.2. A Társulatot az UIS bizottságokban képviselő tagot a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága és az illetékes szakbizottság javaslatára a Társulat elnöksége hatalmazza fel a Társulat képviselőjére. A felhatalmazást írásban kell kiadni, amit a főtitkár ír alá. A Társulat elnöksége - amennyiben az illetékes bizottsággal kapcsolatban a Társulat nevében nyilatkozni szándékozik - véleményét a bizottság magyar képviselőjével írásban közli az aktuális időpontot megelőző 7 napnál korábban. A hivatalos magyar képviselő az állásfoglalást igénylő kérdésekről a Társulat elnökségének írásban köteles beszámolni olyan időpontban, hogy az elnökségnek módja legyen véleményét megfogalmazni. Sürgős esetben a képviselő az elnökkel, ill. a főtitkárral szóban konzultálhat, de erről később az elnökség számára írásos emlékeztetőt kell készíteni, amit mindkétten aláírnak. /Az állásfoglalást az elnökségnek utólag jóvá kell hagyni./
- 1.3. Az UIS bizottságok, ill. szakbizottságok ülésein és a bizottságok munkájában más, a Társulatot hivatalosan nem képviselő tagtársunk, egyéni utazás formájában, korlátozás nélkül dolgozhat, részt vehet, de a Társulat nevében ott hivatalosan nem nyilatkozhat. A Társulatot érintő kérdésekről a magyar résztvevő tájékoztatni köteles a Társulat vezetőségét.
- 1.4. Ha az UIS szakosztályában, ill. szakbizottságában folyó munka nem a Társulat, hanem valamely más hazai szerv tevékenységéhez kapcsolódik, a magyar képviselőt az illető szerv javaslata alapján kérheti fel a Társulat tagjai közül.

2. Nemzetközi konferencia

- 2.1. A Társulat nemzetközi konferenciát csak az elnökség és a választmány határozata alapján rendezhet, a MTESZ előírásainak megfelelő keretben.
- 2.2. Nemzetközi konferencia rendezési igényt, ill. vállalást a Társulat írásban felhatalmazott képviselője jelenthet be. A felhatalmazást az elnökség hagyja jóvá és a főtitkár írja alá. A felhatalmazás kiadása előtt gondoskodni kell a konferenciával kapcsolatos MTESZ NKT ügyrendi menetről.
- 2.3. A nemzetközi konferenciára külföldre a Társulat hivatalos képviselőjében utazó delegációt a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága és a konferencia témájához kapcsolódó szakbizottság együttes javaslata alapján a Társulat elnöksége jelöli ki. A Társulat elnöksége, ha képviselőt hivatalosan kiküldeni nem tud, felkérheti a Társulatot képviselő delegátust. A felkérést az elnökség írásban adja ki, amit a Társulat elnöke ír alá. Ha a felkért személy elfogadta a delegálást, a megbízását érintő tapasztalatairól írásos jelentés tartozik készíteni, amit a Társulat titkárságához hazaérkezése után 15 napon belül ad le.
- 2.4. Nemzetközi konferenciára készített előadások esetében a Társulat lehetőséget biztosít arra, hogy az előadások előzetesen a vonatkozó szakbizottság előtt elhangozzanak és megvitatásra kerüljenek.

A Társulat az előadások esetleges idegennyelvre fordítását és lektorálását biztosítja és igyekszik támogatni a nemzetközi előadások hivatalos megtartását.

3. Nemzetközi küldöttség fogadása

- 3.1. A Társulat nevében hazai látogatásra külföldi csoportot vagy külföldi állampolgárt a MTESZ NKT előírásainak megfelelően kell meghívni. A meghívást az elnökség hagyja jóvá, és a Társulat elnöke írja alá. A meghívást a Társulat szakbizottságai, a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága és a Társulat vezető fórumai kezdeményezhetik.

3.2. A Társulat csoportjai, ill. egyéni tagjai is fenntarthatnak külföldi kapcsolatot, fogadhatnak külföldi vendéget, de ebben a tevékenységükben a Társulatot nem képviselhetik. Külföldi egyént, vagy delegációt csoport csak a fenntartó szerv előírásai szerint fogadhat.

3.3. A hazai karsztkutató terepi rendezvényeket idegen állampolgár csak a vendéglátó felelősségére látogathat és a vonatkozó jogszabályok alapján.

4. Társulati tagok, ill. csoportok külföldi kapcsolata

4.1. A Társulat tagjai magánemberként az állampolgárokra érvényes szabályzatok, előírások szerint fenntarthatnak külföldi partnerekkel kapcsolatot. Ebben a minőségben figyelembe kell vennie, hogy a Társulat tagja és magatartásának ezt tükröznie kell, nem helyezkedhet szembe a Társulat érdekeivel.

Külföldi látogatásuk alkalmával a Társulatot csak az 1. pontban meghatározott feltételek szerint képviselhetik. A Társulat tisztségviselőit magánemberként vállalt kapcsolataikban fokozott felelősség terheli.

4.2. A Társulat csoportjai a fenntartó szerv szabályzata alapján tarthatnak fenn külföldi kapcsolatot. A Társulatot külföldön csak az elnökség írásbeli nyilatkozata alapján képviselhetik. A képviseleti engedélyt az utazás előtt 60 nappal kötelesek a Társulat titkárságára eljuttatni, hogy azt az elnökség megtárgyalhassa és jóváhagyhassa. A Társulatot képviselő csoport tartozik az elnökséggel a külföldi programját is közölni, hazaérése után 15 nappal a Titkársághoz pedig tapasztalatairól, tevékenységéről írásos jelentést leadni.

4.3. Szakbizottságok, területi szervezetek hivatalos külföldi kapcsolatot csak az elnökség tudomásával és egyetértésével tarthatnak fenn, az elnökség által megszabott keretek és feltételek között.

5. Levelezési kapcsolat

- 5.1. A Társulat tagjai egyéni kapcsolatot az állampolgárokra vonatkozó szabályzatok és előírások szerint fenntarthatnak. A Társulat nevében azonban csak a képviseleti jog szabályozása alapján nyilatkozhatnak.
- 5.2. A Társulat csoportjai a felügyeleti szerv előírása szerint tarthatnak fenn külföldi levél kapcsolatot. A Társulat nevében csak a Társulat titkárságán keresztül levelezhetnek.
- 5.3. Amennyiben a Társulat valamely tagjához külföldi állampolgár vagy szerv a Társulatot és annak tevékenységét érintő kérdéssel fordul, ilyen nyilatkozatot tesz, ezt a Társulat titkárságával vagy a Társulat jelen lévő hivatalos képviselőjével haladéktalanul közölni tartozik, hogy a Társulat a hivatalos képviseletét biztosítani tudja.

6. Felölősség

- Fegyelmi vétséget követ el és felölősségre vonható az a tagtárs,
- aki meghatalmazás nélkül a Társulat nevében nyilatkozik, nem a meghatalmazás szerint jár el, ill. magánemberként úgy vélekedik, hogy az Társulati nyilatkozatnak értelmezhető;
 - akinek nemzetközi ügyekkel kapcsolatban a Társulatot érintő információ jut tudomására és azt a Társulat titkárságával nem tudatja;
 - aki társulati meghatalmazás nélkül külföldiekkel kapcsolatban úgy lép fel, mint a Társulat képviselője, vagy úgy viselkedik, hogy külföldi partnere róla azt gondolja, hogy ő a Társulatot képviseli.
6. Az ügyrend a Választmány által történt elfogadása napján lép életbe.

MEGJELENT I

PÁL-VÖLGYI-BARLANG

1 : 250

Magyarország barlangtérképei kiadványsorozat. A térképanyago-
kat szerkesztette és rajzolta: Kárpát József. A szöveget írta:
Kárpát József és Takácsné Bolner Katalin.

Kapható a Társulat Titkárságán.

Ára: 32 Ft

X X X

Karszt és Barlang 1982/I. száma,

melyet a tagság 1983. évi befizetett tagdíja fejében kap,
illetve kapott meg. További számok vásárolhatók a Társulat
Titkárságán.

Ára: 44 Ft

X X X

BARLANGBIBLIOGRÁFIAI FIGYELŐ

1983/I.

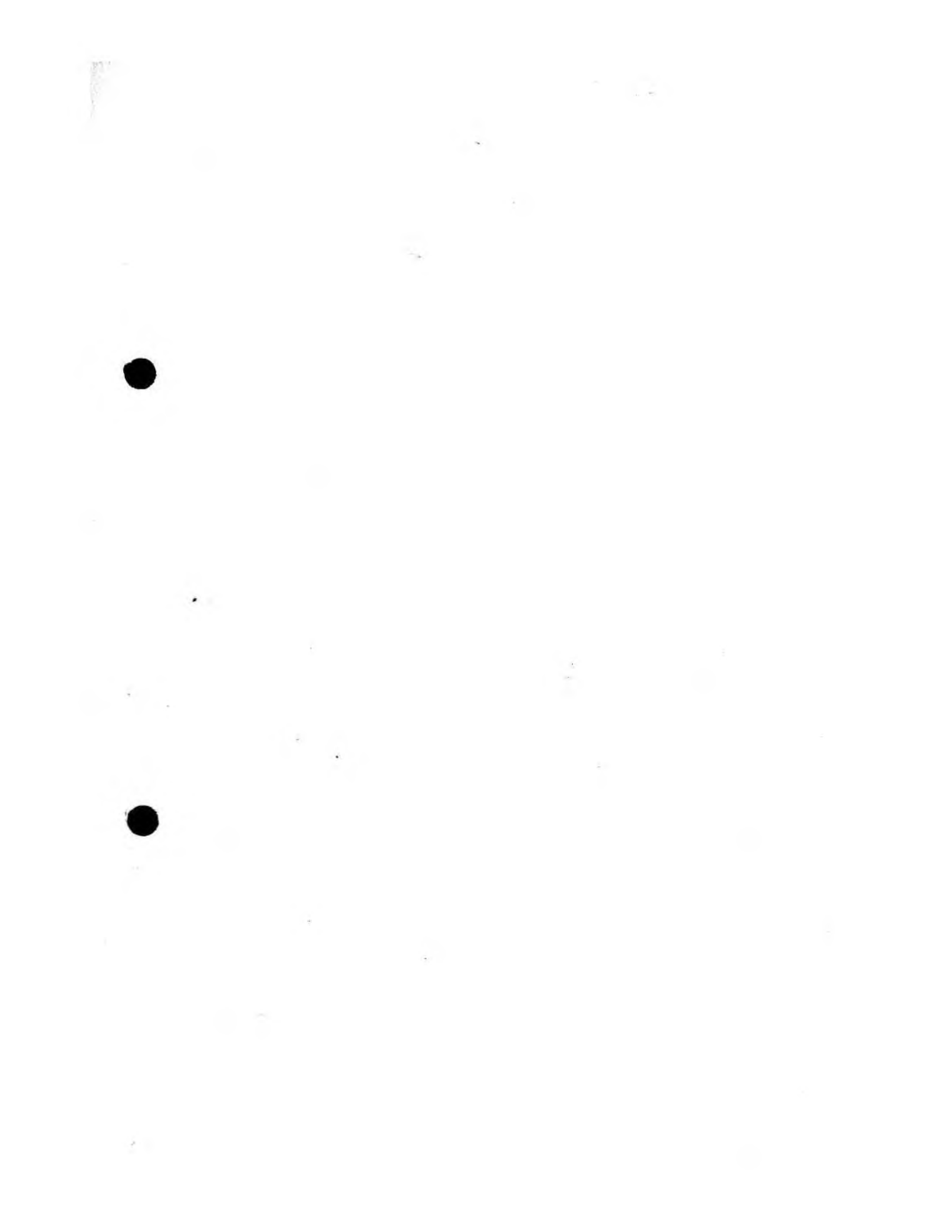
Kapható a Társulat Titkárságán.

Ára: 10 Ft

X X X

Társulatunkhoz megérkezett az 1982. I. félévben meghirdetett
karbidlámpa szállitmány, amelyből az előre bejelentett igények
kielégítése után korlátozott számban árusítunk.

Ár: 420 Ft/db

MTESZ - egyesületi használatra !

Kiadja: Magyar Karszt- és Barlangkutató

Társulat

Készült: 900 példányban

83/2276 MTESZ Házinyomda, Bp.

Felelős vezető: Deli Sándor